

HET CLUBLIED

Zingen Nederlanders tegenwoordig nog wel? Dat begon vroeger al in de eerste klas, maar op basisscholen wordt niet meer elke week gezongen uit de aloude bundels "Jan Pierewiet", "Kun je nog zingen, zing dan mee" en "Nederlands Volkslied". Een groeiend aantal Nederlanders kent zelfs amper de eerste regels van het Wilhelmus. Dat was honderd jaar geleden anders. De 19de-eeuwse nationalistische gevoelens leefden in 1914 nog bij velen en dat kwam niet alleen tot uiting in de lessen Vaderlandse Geschiedenis (Tachtigjarige Oorlog, Gouden Eeuw!), maar ook in de liederen die toen op school werden ingestudeerd. "Waar de blanke top der duinen..." klinkt ons nog tamelijk onschuldig in de oren, maar wat denkt u van "O schitterende kleuren van Nederlands vlag, wat wappert gij fier in den wind"? Bedenk ook, dat het volkslied in die tijd nog begon met Tollens' onsterfelijke woorden "Wien Neêrlands bloed door d'aad'ren vloeit, van vreemde smetten vrij..."

Ook verenigingen trachtten toen de clubgeest te stimuleren met een eigen lied. Die teksten komen ons nu nogal gezwollen voor, maar we mogen niet ontkennen, dat zij een wezenlijk deel vormen van onze plaatselijke geschiedenis.

Het eeuwfeest van "Die Leythe" is een goede aanleiding om ook aan dat aspectje aandacht te besteden. Het is niet bekend of de oprichters onzer Vereeniging meteen in 1914 al hebben gedacht aan een eigen lied; in september 1926 berichtte onze Secretaris in elk geval aan de Penningmeester van "De Laak", dat hij het clublied van Die Leythe niet kon opzenden, omdat er geen was, zodat de WRB-wedstrijden op 10 oktober het zonder Leythe-hymne moesten doen. Enkele jaren later echter, bij de viering van het derde lustrum, op zaterdag 16 februari 1929 in Maison Bruyns, ontvingen de bezoekers een fraai gedrukt programma van "Die Leythe roeit nog" (Revue in 4 bedrijven door LEYTHANUS), met op de achterzijde - jawell! - het

Clublied van "Die Leythe"

Wanneer je voor het allereerst
Als Leythe-lid bent aangekomen,
Dan merk je, dat er eendracht heerscht,
Die frissche wind,
Die boeit en bindt,
Door 't Leythe-leven heen doet stroomen.
Dan geef je je geheele hart
Aan het Oranje met het Zwart.

Wanneer je later meer actief
Gaat meedoen aan het Leythe-leven,
Dan krijg je ook Die Leythe lief,
Dan voel je, wat
Je daaraan had,
En hoeveel vreugd zij heeft gegeven.
Dan hang je met geheel je hart
Aan het Oranje met het Zwart.

En als het tijdstip komen gaat,
Dat je de roeisport op moet geven,
Dan voel je, dat je achterlaat
Een schoone tijd
Vol vroolijkheid,
Een dierbaar brokje van je leven.
Toch blijf je trouw met heel je hart
Aan het Oranje met het Zwart.

De echte Leythe-veteraan trekt tegenwoordig waarschijnlijk de wenkbrauwen op bij het laatste couplet, omdat het niet in zijn hoofd opkomt, dat er ooit een tijdstip zou kunnen komen waarop hij de roeisport zou moeten opgeven. Helaas toonde het programma alleen de tekst en niet de muziek, zodat wij niet meer weten hoe dit lied moet hebben geklonken.

Die melodie was blijkbaar op 12 juni 1935 nog bekend, want bij de bewogen ledenvergadering in "In

den Vergulden Turk", vroeg de heer De Best naar het bestaan van een Leythe-lied, waarop het kersverse Bestuur antwoordde: "Inderdaad is er zoo iets, maar te moeilijk. Een prijsvraag zal uitgeschreven worden voor Leythe-liederen."

Inderdaad bevat het archief een aantal teksten uit die tijd, waarvan de meeste meer opvallen door geestdrift dan door kwaliteit. Een enkeling dorst met de eigen naam te ondertekenen, een aantal inzendingen was anonym, en één schrijver vond zijn tekst zelfs zo goed, dat hij die de naam "Vondel" waardig achtte. Men moet zich echter afvragen of het Bestuur zich serieus over al die huisvlijt heeft gebogen, want in de notulen van de bestuursvergaderingen komt het onderwerp "clublied" niet meer voor. Ook vanuit de ledenvergadering is daarna geen belangstelling meer geregistreerd. Bedenk daarbij, dat Die Leythe aan het einde van het jaar, zo in november, "dicht ging" en dat het roeien pas tegen het voorjaar weer werd opgepakt. De vereniging telde bovendien, na een aantal moeizame jaren, nog geen honderd leden. Oordeelt u zelf.

DE CLUBLIED-WEDSTRIJD 1935

LEYTHE-LIED

Slagklaar? - Af!
De riemen in het water
De oogen in de boot
En zwijg' alle gesnater!
Nu wordt er fiksch geroeid,
Nu trekken w'onvermoeid
De boot door 't ruime sop,
De Leythe-vlag in top!

Slagklaar? - Af!
Nu spannen w'alle spieren.
Ziet hoe ze trekken aan,
De Leythe-twee' en -vieren!
Zij klieven 't klaat'rend nat
Tot 't einddoel is bereikt,
Waar 't zwart-oranje prijkt.

Slagklaar? - Af!
Laat elk van ons nu zijn
Een iju'rig "werkend lid".
Bij ieder roeifestijn
Zij steeds de Leythe-vaan
Op 't watervlak vóóraan!
Die Leythe, houdt je straf
Tot 't bevel klinkt: Slagklaar? - Af!

Ali de Kler

MOTTO "HUP LEYTHE!"

Kom lui van "Die Leythe", brengt vlug uit de boot.
De winter heeft lang je doen rusten;
De lente in 't land die geeft weer de stoot
Tot 't roeien met al zijne lusten.
Blijft langer niet dralen, blijft niet aan de kant,
Trek vlug aan je shirt, 't oranje met zwart;
Stap in - aan de boorden met vaste hand.
Op voor "Die Leythe", de ster blijft steeds wenken.
Houdt dit steeds voor oogen, dat moet je bedenken.

En geeft dan de stuurman 't bevel tot den start,
Zet af dan; de riemen in 't water met kracht,

Verdedig je club, 't oranje met zwart,
Trek op toch, de ster van "Die Leythe" houdt wacht.
Laat scheeren de boot door 't heerlijke nat.
En voert dan de stuurman ter overwinning je aan,
Dan heb je geen grooter voldoening gehad.
Op voor "Die Leythe", de ster blijft steeds wenken.
Houdt dit steeds voor oogen, dat moet je bedenken.

N.N.

ZONDER TITEL

Een lange haal, een pittige slag
En onder 't rijden geen gevlag
Is kennelijk een Leythe-slag.
Komt roeiers, allen geprobeerd,
Toont wat gij kunt, al doende leert.
Een Leythe-ploeg op wedstrijd baan
Brenge dikwijls eerste prijzen aan.
Blijft trouw toch met Uw gansche hart
Die Leythe's kleuren, Oranje en zwart.

N.N.

ZONDER TITEL

Roei op naar de start!
Vecht, oranje en zwart!
We zijn klein, maar niet bang,
Al is de baan ook lang.

Roei op naar de start
Met een moedig hart.
"Die Leythe" komt eerst
Zoolang eendracht heerscht.

Roei op naar de start!
Is de toestand benard
Denk: we geven niet op,
Want de ster waait in top.

N.N.

EEN CLUBLIED VOOR "DIE LEYTHE"

Het water roep ons, leden van "Die Leythe",
't Element dat zooveel vreugd' ons schenkt,
Hollands landschap ligt met heel zijn wijdte
Voor ons open en de vrijheid wenkt.

't Water roept ons, laten we niet wachten,
Vol jonge geestdrift roeien wij de boot,
Vertrouwend op elkaar en eigen krachten,
Want door ons samen wordt "Die Leythe" groot.

Bob

Haal hoog in de mast nu
De vlag van "Die Leythe"
Er is weer een prijs behaald,
Al zijn wij dan klein,

Wij strijden toch dapper
En de ploeg heeft ook nu niet gefaald.
Blijft saam dan ook werken.
Gij jongens en meisjes;
De roeisport zij is het wel waard.
Eendracht en vriendschap
Zij hooren steeds bij elkander
En het is Uw taak,
Dat die wordt bewaard.

Vondel

HET VOORSTEL-COSTER (1938)

Blijkbaar heeft geen van die teksten de eindstreep zegevierend gehaald, wat de meesten in onze tijd nauwelijks zal verbazen. Onbedoeld komisch doet het aan, het braaf kabbelende Oude Rijntje gepromoveerd te zien tot "het ruime sop", en "Vondel" had natuurlijk in 1935 gelijk met zijn "al zijn wij dan klein", omdat de vereniging toen iets meer dan negentig leden telde, maar Die Leythe is inmiddels zes keer zo groot als toen en dan klinken die woorden ietwat misplaatst.

Toch bleef het onderwerp "clublied" leven. Het Bestuur beoordeelde op 13 september 1937 een tekst "gemaakt door den heer Coster", maar kon enkele regels niet erg bewonderen, zodat "den vervaardiger gevraagd zal worden deze regels te veranderen". Dat leidde blijkbaar tot een voor iedereen aanvaardbare tekst. De notulen van de op 20 november 1937 gehouden ledenvergadering vermelden namelijk de volgende mededeling van de Voorzitter:

"Voordat met de rondvraag begonnen werd, deelde de heer Flim mede, dat de heer Coster een Leythelied heeft gemaakt, dat zeer in de smaak van het bestuur is gevallen. Hij verzoekt den heer Coster zelf het lied voor te lezen. De heer Coster zal er een melodie bij maken, waarna het clublied ingestudeerd kan worden."

Dat was ongetwijfeld de hieronder vermelde tekst:

LEYTHE-LIED

Gij Leythe-volk, komt allen op, / Bezingt nu luid uw vlag.
Die zult ge voeren naar den top, / Denkt daaraan ied'ren slag.
Paart kracht en stijl aan fellen moed, / En slag, betoon beleid.
De stuurman neemt de koers wel goed / En houdt de ploeg geleid.
Maak, dat g'op deze wijze roeit / En dat ge d'eerste zijt,
Zoodat elk Leythe-hart weer gloeit / En denkt aan d'oude tijd.

Op 15 februari 1938 was het zover: het Bestuur had de heren Storm van Leeuwen en Coster, namens de Propagandacommissie, uitgenodigd bij de bestuursvergadering, om een aantal door hen ontwikkelde plannen te bespreken. Adri Hiemstra noteerde vervolgens:

"De heer Coster zingt een door hem gemaakt Leythelied voor, dat zeer in de smaak valt."

Gelukkig is het, met de bijbehorende muziek, als archiefstuk bewaard gebleven, zoals u hieronder kunt zien, maar verder is ook dit lied in vergetelheid geraakt. Aan het Bestuur heeft dat niet gelegen, want in de bestuursvergadering van 3 maart 1939 werd besloten, dat het clublied, met de brochure "Uitkijken en Oppassen" (een voorganger van 'Het Roeiertje') aan alle nieuwe leden zou worden uitgereikt en dat het de bestaande leden met het eerstvolgende convocaat zou worden gezonden. Als dat inderdaad is gedaan, moeten er heel wat exemplaren zijn verspreid.

Wij mogen ons afvragen of het in deze tijd nog populair zou kunnen worden. Ziet (hoort) u onze Voorzitter de ledenvergadering openen met het onderstaande, door alle aanwezigen (uiteraard staande) uit volle borst mee te zingen?

Leythelied.
Tekst en muziek van J.B. Coster.

Gij, Leythe-volk, komt allen op, Be-zingt nu luid uw vlag. Die
 zult ge voeren naard en top, Denkt daaraan ied'ren slag. Paart
 kracht en stijl aan fellen moed, En slag, betoon be-leid. De
 stuurman neemt de koers wel goed, En houdt de ploeg ge-leid. Maakt,
 dat g'op de-ze wij-ze roeit, En dat ge d'eerste zijt. Zoo-
 dat elk Leythe-hart weer gloeit En denkt aan d'oude tijd.

Het Leythe-lied 1938; tekst en muziek: J.B. Coster

Zouden de Leythenaren nu nog bereid zijn "luid hun vlag te bezingen" (nog afgezien van de hoge tenorligging)? Vermoedelijk denken de meesten tegenwoordig (en dachten waarschijnlijk ook toen) tijdens het roeien niet bepaald bij "ied'ren slag" aan het "naar den top voeren" van die vlag. Ook is niet duidelijk, waarom de winnaars van wedstrijden moeten denken aan "d'oude tijd", temeer niet, omdat niet is gespecificeerd hoelang zij daarbij moeten teruggaan in de geschiedenis. Bij de oude Grieken en Romeinen werd heel wat geroeid, maar dat was toch een andere tak van sport dan de onze.

HET CLUBLIED NA 1938

Het is niet bekend waartoe al die inspanningen hebben geleid. Wij mogen echter aannemen, dat ook het kunstwerk van Coster niet regelmatig bij Leythe-evenementen ten gehore is gebracht, want de annalen zwijgen daarover stille. Dat wil niet zeggen, dat het onderwerp volledig dood was, want bij het veertigjarig bestaan van Die Leythe wist de redactie in het Jubileumnummer van het Leycovaat zo-
 waar een nog onbekende tekst te citeren.

LEYCOVAAT FEBRUARI 1954 (JUBILEUMNUMMER; blz. 5)

CLUBLIEDEREN-RUBRIEK

Uit de archieven van de redactie verscheen een in vergetelheid geraakte hymne, welke wij in haar oorspronkelijke vorm hieronder afdrukken. Misschien is dit de oplossing voor de noodkreet van onze Hans. Zal dit lied "Vader Abraham" kunnen vervangen?
 Of weet U iets nog beters?

O schitt'rende kleuren oranje en zwart,
Hoe wappert gij fier in den wind.
Hoe glanst gij mij tegen en lacht mij uw ster,
Steeds als er een Leythe-ploeg wint.
Trekt aan dan de riemen, gij Leythe's bloem,
En brengt aan 't oranje en zwart nieuwe roem,
Laat buigen den riem door uw krachtigen slag
En toont wat Die Leythe vermag.

-o-o-o-o-o-o-o-o-

De eerste regels doen sterk denken aan het aloude "O schitt'rende kleuren van Nederlands vlag", zodat de (helaas onbekende) schrijver van de tekst waarschijnlijk een contrefact op die melodie voor ogen stond. "Onze Hans" is waarschijnlijk het toenmalige Leythelid Hans de la Court, die enkele malen was betrokken bij de muzikale aspecten van de jaarlijkse Leythe-revues.

Wat "Vader Abraham" voorstelde weten wij niet: de tekst van die meezinger is helaas niet meer bekend. Ook is niet meer bekend waar de redactie die "in vergetelheid geraakte hymne" indertijd heeft gevonden. Mogelijk kwam die uit de privé-collectie van een der leden, want de tekst bevindt zich niet in het Leythe-archief, zodat ook niet bekend is uit welke periode die stamt.

Na 1954 wordt het onderwerp "clublied" niet meer vermeld. Dat is begrijpelijk, want dat begrip stamt uit een tijd waarin landen, scholen, verenigingen en zelfs bedrijven trachtten het saamhorigheidsgevoel te bevorderen door het gezamenlijk uit volle borst zingen van volkslied, clublied of bedrijfshymne. Een van de belangrijkste kenmerken van de westerse maatschappij anno 2014 is echter de individualisering, waardoor die saamhorigheid danig in de knel is gekomen.

Bredero echter wist het al: 't Kan verkeren. Wie de geschiedenis bestudeert, ziet daarin geen kaarsrechte lijn, maar een golvende beweging, een sinusoïde. Wij bevinden ons nu in een versplinterde samenleving waarin een clublied waarschijnlijk weinig kans van slagen heeft, maar wie weet hoe die situatie over nog eens honderd jaar zal zijn? Zal Costers creatie (of die van een zijner opvolgers) nog eens uit vele kelen over het Leythe-terrein schallen? Wie weet...

T. 2012